

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta ..\$5.50	Kuusi kuukautta ..\$3.00
Kolme kuukautta ..\$1.60	Yksi kuukausi ..\$0.60
Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:	
Yksi vuosikerta ..\$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:	
One Year ..\$5.50	Six Months ..\$3.00
Three Months ..\$1.60	One Month ..\$0.60

Leviääkö bolshevismi Puolan kautta Länsi-Eurooppaan

DAILY HERALD JA ENGLANNIN HALLITSIJAT

Herald pakottaa hallituksen vastoin tahtoaan noudattamaan avointa diplomatiaa

LONTOO, heinäk. 29 p. — Englannin työläisten voimakas sosialistinen päivälehti "Daily Herald" on pakottanut Englannin hallituksen vastoin tahtoaan noudattamaan avointa diplomatiaa noottien vaihdossa Neuvosto-Venäjän kanssa. "Herald" on julkaisut Englannin ja Neuvosto-Venäjän hallitusten kesken vaihtamien noottien tekstin, siten saattaen pääministeri Lloyd-Georgen kiusalliseen asemaan.

Häppönsä kehittyi tämä Heraldin "kiasanteko" viime torstaina kun se julkaisi samassa numerossa tiedon siitä, että pääministeri oli kieltänyt julkaisemasta Neuvosto-Venäjän ulkoministerin Tshitscherinin lähettämää noottia ja myöskin tuon nootin. Yksinäpää kapitalistiset lehdetkin myönsivät, että pääministeri oli saattanut tuolla teolla naurunalaisiksi. Hallitus kiirehti saattamaan julkisuuteen Tshitscherinin toisen nootin, jossa hän esittää pidettäväksi konferenssin Lontoossa, hyvin tietäen, että "Herald" sen olist kuitenkin julkaisut seuraavana päivänä.

Ole Hanson saanut 38,000 dollaria peikkojen loihimisesta

CHICAGO, (F.P.) — Ole Hanson, Seattlen entinen pormestari ja "valankumouksen kukkijaksi" myöskin Kommunisten Työväenpuolueen jäsenen oikeusjutussa todistajana ollessaan, että hän on viimeisten seitsemän kuukauden aikana "ansainnut" \$37,000 "amerikalaisuutta" ja "lakia ja järjestystä" koskevista puheistaan ja kirjoituksistaan. Tästä summasta lankeaa hänelle puhtaaksi voitoksi 65 prosenttia, sanoo Hanson. Ole sai eronneensa Seattlen pormestarin virasta "köyhyyden ja hermostuneisuuden takia." Pormestarin palkka, \$7,500 vuodessa, ei riittänyt elatukseen, tuuli Ole.

Martensin karkotuskuulustelu alkanut

NEW YORK, 29 p. heinäk. — Kun Ludvig Martensin, Neuvosto-Venäjän lähettilään karkotuskuulustelu alkoi eilen Eilis-saarella, selitti hän tulevansa osottamaan, että hän on ulkollaan valtuutettu edustaja ja sentähden ei häntä voida siirtolaiskoneella nojalla karkottaa.

"Siirtolaisasetuksissa on määräys, jossa turvataan ulkollaan valtuutetun lähettilään oikeus olla maassa," sanoo Martens. Laissa ei puhuta mitään "tunnustamattomasta" edustajasta. Yhdysvaltain siirtolaisvirasto karkotti Martensin oikeusviraston tahdosta sentähden, että Martensia ei ole "tunnustettu" ulkomaisen vallan lähettilääksi.

"ATMOSFERINEN" SÄHKÖKONE KULJETTANUT VENETÄ

SEATTLE, Wash., 28 p. heinäk. — Alfred M. Hubbard, Seattlen nuori keksijä, toteutti tänään ennustuksensa, että hän keksimällään sähkökoneella, jota hän muun muun puutteessa kutsuu "atmosferiseksi voimankehittäjäksi", kuljettaa vielä moottoriveneitä. Hän asetti koneen 18-jalun pituiseen veneeseen, jossa oli 25-hevosvoiman moottori ja ajoi Portage Bayssa, Union Lakella, 8-10 solmuvälillä nopeudella. Muuta lähtä ei kuulunut kuin potkuritankoa pyörittävän ketjun kalina. Mitään salattuja pattereita tai laaksoja ei ollut kiinnitettyä "voimankehittäjään". Kokeilussa oli läsnä paitsi keksijää, hänen isänsä, muun seattlilainen kapitalisti ja sanomalehtiraportteri. Koe onnistui täydellisesti. Keksijä uskoo, että hän voi koneita parannettuaan käyttää sillä automobilla.

NEUVOTTELUT ASELEVOSTA TULLAAN ALKAMAAN TÄNÄN. PUNAISSET YHÄ ETENEVÄT ERI OSISSA RINTAMAA

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 30, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, heinäk. 29 p. — Pääministeri Lloyd-Georgen tänään alahuoneessa antaman lausunnon mukaan rauha Neuvosto-Venäjän ja liittolaismaiden välillä on jo "näkyvässä". Kun välirauha on saatu aikaan Puolan ja Venäjän välillä ja reunavalttioiden ja Venäjän väliset riitakysymykset selvitetty, niin kutsutaan Lontooseen koolle konferenssi, tarkoituksella saada ystävälliset suhteet alkaen Neuvosto-Venäjän ja liittolaismaiden välillä, sanoo pääministeri.

Central Newsille Kööpenhaminasta tulleet tiedot kertovat Neuvosto-Venäjän kauppaominaisuuksista (?) Litvinoffin sanoneen, että "Venäjällä ei ole lainkaan alkumusta esittää ankarotia rauhannehtoja. Ystävälliset suhteet Venäjän ja liittolaismaiden välillä voidaan saada jälleen alkaen, jos liittovalit näyttävät toteen, että ne ovat luopuneet ajatuksesta kukistaa neuvostohallitus."

SAKSAN ULKOMINISTERI YLIS-TÄNYT BOLSHEVISMIA.

BERLIINI, heinäk. 29 p. — Se traagillinen mahdollisuus, että Saksa voisi tulla voimakkaiden Neuvosto-Venäjän armeijan taistelukenttä, jos Lontoon rauhankonferenssi-puuha raukeaa tyhjii ja jos punaiset valtaavat Puolan kokonaan, näyttää nykyään todennäköiseltä. Saksan ulkoministerin von Simonsin valtiopäivillä maanantaina pitämä puhe, jossa hän ylisti bolshevismia ja sanoi, että Puolan täytyy olla siltana eikä telkeenä Saksan ja Venäjän välillä, oli pommi.

Itsenäisistä sosialisteista muodostettu komissio on lähetetty Moskovaan, ja von Simonsin puhe antaa aihetta otaksua, että tuolla komissioilla voinee olla jokin esityksiä tehtäväksi Saksan puolesta Venäjälle ja että nuo esitykset pannaan käytäntöön siinä tapauksessa, jos liittolaiset painostuksellaan saattavat Saksan rikkomaan puutteellisuutensa, jota se on julistanut noudattavansa venäläis-puolalaiseen sotaan nähden. Tuohon komissioon kuuluvat sellaiset radikaalit kuin Däumig, Dittman ja Crispian.

Lisää ranskalaisia upseereja Puolaan.

VARSOVA, heinäk. 29 p. — Lisää ranskalaisia, sotilaslähetystöön kuuluvia upseereja on saapunut tänään. Heidät tullaan asettamaan eri joukko-osastojen teknillisiksi neuvonantajiksi. Suuri upseerikoulu, jota tulevat johtamaan ranskalaiset upseerit, avattiin tänään Varsovan esikaupungissa Rembertoffissa.

Puolalaiset lehdet edelleen väittävät, että bolshevikit eivät halua tehdä rauhaa, vaan että he haluavat hyökätä Puolaan. Ne sanovat vaipumien pohjoisella rintamalla selvään osottavan, että bolshevikit pyrkivät Varsovaan ja että he tavoittavat etelässä saada Lembergin haltuunsa.

Gazeta Warszawskassa kirjoittaa: "Puola on täydellisesti tietoinen siitä, että neuvottelut voidaan lopettaa milloin tahansa hyvänsä ja että niiden käynnissä ollessa Neuvosto-Venäjä koottaa kaikki keinoin saada puhkeamaan bolshevistisen vallankumouksen Puolaan. Siispä Puola onkin, saadakseen kunniallisen rauhan, saatava ensin kaikki patriottinen energiansa ja rohkeutensa."

Corier Poranny kertoo venäläisen "patriotin" Barzewin, joka nykyään on Varsovaassa, sanoneen: "Minä en usko, että Puola ja Venäjän välillä tullaan solmimaan rauhaa. Jos rauhansopimus kuitenkin allekirjotetaan, niin se merkitsee sitä, että bolshevikit totevat voivansa saada propagandan avulla neuvostohallituksen pystyyn Puolaan."

PITÄÄ PUOLAA LÄNTEEN JOHTAVANA SILTANA.

BERLIINI, heinäk. 29 p. — Moskova tulleesta radiosanomasta kerrotaan Leon Trotskin pitäneen

HIILIHERRAT TURVAUTUVAT WASHINGTONIIN

Kivihilivarastot takavarikoitu St. Louisissa. Teollisuuslaitokset seisautuvat

CHICAGO, 29 p. heinäk. — Kaivosomistajat myöntävät kivihililaitosten olevan täydessä seisauksessa Illinoisin valtiossa. Valtion teollisuuslaitokset ovat jo vakavasti kärsineet ja kuntien yleisiä laitoksia uhkaa vakava pula. Ja melkein samantilainen tilanne vallitsee Indianan valtiossa, jossa yli 50 prosenttia kivihilienkaivajista on jo luvattomassa lakossa.

Samalla kun useita kaivosomistajien liiton jäseniä kokoontui tänne aikomuksella ryhtyä neuvotteluihin lakkolaisten kanssa, kääntyi Illinoisin Coal Operators-liitto vielä kerran adressilla Valkosen Talon puoleen, pyytään apua ikävässä kriisissä.

Illinoisin kaivosomistajien liitto on uudelleen ilmoittanut, että se ei tule virallisesti neuvottelun lakkoisten kanssa, ellei myös hallitus lähetä edustajia neuvotteluihin.

Hiilivarastot takavarikoitu.

ST. LOUIS, Mo., 29 p. heinäk. — Pormestari Kiellin nimittämä tilapäinen hiilikomitea on takavarikoitunut kaikki St. Louisin joutilaat hiilivarastot ja komitealle on annettu diktaatuurivalta Kivihilien jaossa.

Kivihilien saannissa on etuoikeus annettu jäänvalmistuslaitoksille, sairaaloille ja muille yleiselle terveydelle tarpeellisille laitoksille. Jäpula uhkaa kaupunkia, samoin yleinen teollisuuslaitosten seisaus etelä-illinoisin hiililakon takia.

FILIPPIINILÄISET KAPINATUULELLA

MANILA, 29 p. heinäk. — Ensi kerran moniin vuosiin on syntynyt mahdollisuus todellisen kapinan puhkeamiseen Filippiineillä. Tytymättömyyteen on syynä uusi rannikko-lakko, joka on pantu voimaan Filippiineillä. Ennenmääräisiä filippiiniläiset itse rannikkoliikkeensä, mutta nyt on käytännössä presidentin määräyksestä sama laki, joka säännöstelee Yhdysvaltain rannikkoliikettä.

Eivät milloinkaan Filippiinien poliittiset johtajat ole niin yksimielisesti vastustaneet Yhdysvaltain menettelyä kuin tässä tapauksessa. Johtajana on Filippiinien senaatin puheenjohtaja Mandel Quezon. Koko liikemiesluokan ja keskiäädyn on kapinabentki temmannut mukana. Agitaation itsenäisyyden puolesta on vilkasta.

JAUHOJEN HINNAT HALPENEVAT

MINNEAPOLIS, 29 p. heinäk. — Minneapolisin suurimmat jauhomyllyt ilmoittavat jauhojen halvenneen hinnassa aina 75 senttiä tynnyriä kohden.

Tänään merkittin hinnaksi \$13.50 ja \$13.55 tynnyri vaununlastittain ostettaessa ja 98-naulan puuvillastakkeihin säilytettynä perhekuustusta varten.

KARKKOILUJA ELI KOLME VUOTTA ERAMAASSA

PORTLAND, Ore., 29 p. heinäk. — Alfred Fattig, 27-vuotias sotapalveluksen karkkoilija, antautui tänään viranomaisille ja esiintyi liittohallinnon piirittömarin Bean' in edessä, tunnustaan, että hän on ollut kolme vuotta asevelvollisuutta paossa Siskiy-vuoristossa. Siellä hän sanoi eläneensä erakon elämää koko ajan. Fattig tuomittiin 9 kuukauden vankeuteen karkkoilusta.

Punaiset vallanneet Bjelovitshin metsään.

VARSOVA, heinäk. 29 p. — Punaiset joukot ovat edenneet sikälä kullissa, että Bjelovitshin metsä, joka on suurin metsäalue Euroopassa, on jo heidän rintamalinjansa takapuolella.

VARSOVA, heinäk. 29 p. — Puolan kansallinen puolustusneuvosto lähetti punaisten joukkojen ylkkömentäjille heinäkuun 27 päivänä radiosanoman, ilmoittaen lähettävänsä valtuuskunnan heinäkuun 30 päivänä neuvottelemaan aselevosta.

ITALIALAISTEN TOVEREITTEN VENÄJÄNMATKA

Ovat nähneet kuinka sosialismia toteutetaan Neuvosto-Venäjällä

Kesäkuun 10 päivänä Petrokommuunassa käyneet italialaiset vierat tutustuttivat Pk:n rakenteen erikoisuuksiin ja toiminnan yleispiirteisiin. Pk. on yksi vanhimpia Neuvosto-Venäjän vallankumoustaudellisia poliittisia elimiä. V:n 1919 syksystä lähtien ovat kaikki Pietarin elintarve-elimet ja osuustoimintamuodot sulautuneet nykyiseksi Pietarin kulutuskommuuniksi. — Vieraitten huomiota kiinnitettiin numerollisestikin työläisten ravitsemismerkitykseen, kunnalliseen ravitsemukseen, korttijärjestelmään, talouden, polttoaine- ja kuljetustoimintain haaroihin. Ravitsemuksen alalla tuotiin esiin aikaansaannoksia meijeri-, kasvitahra-, peltoviljelykannanhoito-y.m. toimintain aloilla. Vieraat vakuuttuivat siitä, että yhteisvoimin muokattu 4,500 desjatiinan ala on taloudellisesti suhteessa paljo tuotavampi kuin yksityisten pikkutalous. Vieraitten mieltä kiinnitti yleisvaltakunnallinen elintarpeiden ylläpäämiseen kerääminen kaupunki- ja teollisuuskeskuksia sekä paikallista köyhälistöä varten. Suurena puutteellisuutena on se, ettei valkokaartiin alituisen ahdistelun vuoksi tehtäisten valmistellessa sotatarpeita neuvostovalta voi tyydyttää talonpoikaisten laajoja kerroksia kaupunkiteollisuuden tuotteilla ja maatalousvälineillä.

Venäjän köyhälistön voimat lisääntyvät.

Gracidez lausui m.m. kaiken osottavan Venäjän köyhälistön voimien lisääntymistä ja neuvostotalouden vankistumista. Kenties tulee meidän hyvin useasti tulla luoksemme oppimaan kokemuksemme samalla antaaksemme oppia teille oimastamme. He tulevat italialaisille tovereillemme kertomaan näkemänsä perusteella. Porvarillisten taloustieteilijän päiväite työtätekevien joukkojen vallankumouksella mielialaa vastaan on ollut muka onnistuneitten esikuvain puute sosialistisen järjestelmän onnistumisesta. Nyt näkemämme ja kuulemamme perusteella me saatamme julistaa kaikkien työtätekevien kuuluville havainneemme sosialistisen järjestelmän toteuttamista vielä vaikeissa ja valkokaartiin ahdistamisissa oloissa.

Myöhemmin kävivät vierat Pk:n hallinnon jäsenten ja edustajien välillä luomistyon käytännöllisistä ja järjestökyymyksistä päätyi erinäisten numerotaulukkojen, diagrammien, suunnitelmien ja muun kansantajuisen aineiston, Pk:n valokuvakokoelman y.m. tarkasteluun. Joitten avulla havainnollisesti esiintyi edustajille Pk:n monipuolinen toiminta. Samalla tilastolliset ja numerotiedot toivat esiin joukon uusia ja polttavia kysymyksiä taloudellisen luomistyon alalta.

Myöhemmin kävivät vierat Pk:n hallinnon kanssa tarkastelemassa Pk:n pelto- ja kasvitahra-toitteen aikana keskustellivat vieraat työskentelevän kanssa, ottaen silloin yksi lähetystön jäsenistä seläläistä tilaisuudesta yhteisvalokuvien. Kiertokastuksia toimitettiin Pk:n liijun, Besborokin ja Piskarevin pelloilla sekä kuudennella ja toisella meijerillä siellä sijaitsevina kasvitahra- ja sianhoitotiluksineen. Ensimmäisellä meijerillä vieraat seurasi karjan ruokintaa ja lypsä kolmessa avarassa sähkö-, ilmavaihdon, vesijohdon, sterilisointikoneiston, jäähdityslaitteiden, vauujen y.m. puolesta tekniikan viimeisten saavutusten mukaisesti täydellistetyssä rakennuksessa. Tarkastettuaan saman meijerin muitakin 800 päättävää erilaista karjaa käsittäviä osastoja sekä ihailtuaan kaukaa näkyvää Pietaria ja Toksovan lakeuksia metsäneen ja meijerin talousrakennuksia, poistuvat vierat vilpittömän innostuksen valtaamana takaisin Pietarin Vastakohdaksi länsi-Euroopan parjauksille Neuvosto-Venäjältä me emme milloinkaan voi unohtaa näkemämme, sanovat vieraat, huudattaen eläkönsä Venäjän vallankumoukselliseen proletariaattiin.

D. F. MALONE ON SAANUT NIMITYKSEN

Valittu Farmer-Labor puolueen kuvernöörinehdokkaaksi New Yorkissa

NEW YORK, 29 p. heinäk. — Dudley Field Malone, joka Wilsonin hallituksen ohjelman takia erosi sodan aikana New Yorkin sataman tullinkantajan virasta, valittiin tänään New Yorkin Farmer-Labor puolueen kuvernöörinehdokkaaksi.

Muodollisissa hyväksymispuheissaan Malone lausui, että "taisteleva 'kolmas' puolue on tullut olevalsi ja että sen 'ohjelma tulee murskaamaan elintarpeiden korkeat kustannukset ei ainoastaan telkemällä profiteeraajat vankilaan vaan myös valtaamalla riistajiltämme ne lähteet, joiden kautta kansaa rosvoetaan."

"Demokraattisen presidentin ja republikaanien kongressin aikana," sanoi Malone, "ovat elintarpeiden rajattomat hinnat käyneet jokaisen amerikalaisen kodin kiroukseksi. Sotavoiroista on syntynyt kolme uutta miljooneerla jokatila sotapokaamme kohtaan, jotka lepäävät turpeen alla Ranskassa."

Malone sanoo, että liiateollisuus, hiilikaivokset, rautatiet ja kaikki ylläpitämiseläimet "on vallattava yksityisten kapitalistien kontrollista."

"Farmer-Labor puole, kuten Englannin työväenpuole," hän jatkoi, "on luokkapuole vain siinä merkityksessä, että se kutsuu toveruuteensa kaikki teollisuusyöläiset, konttoriyöläiset, farmarit, taitelijat, kirjurit, kirjottajat, teknilliset ekspertit, vapaa-ammattilaiset ja yleensä kaikki, jotka työllään ansaitsevat elatuksensa ja tekevät yhteiskuntahyödyllistä työtä kättensä talolla ja aivojensa luovalla nerolla."

Hülenkaivajien injunksionimestari on eronnut

WASHINGTON, 29 p. heinäk. — Tuomari C. B. Ames, joka viime vuoden kesäkuusta alkaen on toiminnut ylisyöttäjä Palmerin apulaisena, johtaan m.m. injunksion-hakemusta lakkoutuneita hilienkaivajia vastaan viime syksynä, on jättänyt erohakemuksensa presidentti Wilsonille.

SUOMALAINEN TAPPANUT ITSENSÄ

VIRGINIA, Minn. — Suomalainen kaivosyöläinen Meanter Luoto varhain sunnuntaiamuuna Ampul kuulan päähänsä, jonka seurauksena hän kuoli myöhemmin Alvine sairaalassa. Hän käveli kolme blokia veljensä J. Luodon asunnosta kentälle, jossa teki tekonsa. Hänen veljensä oli tapauksen näkemässä. Syytä tekoon ei tiedetä.

Punaiset kukistaneet Liettuan hallituksen

VARSOVA, heinäk. 29 p. — Tänä tänään tulleet tiedot kertovat, että Kovnossa, Liettuassa, on puhjennut bolshevistinen vallankumous ja että Liettuan hallitus on kukistettu. Yksityiskohtaisia tietoja tapahtumista siellä ei ole tänne saapunut.

TEOLLISUUDEN KANSANVALTAISTUTTAMINEN RUOTSISSA

TUKHOLMA. — Ruotsin oikeistososialistinen hallitus on asettanut komitean tutkimaan "teollisen kansanvallan" problema. Tähän komiteaan on määrätty: puheenjohtajaksi Ruotsin Ammattijärjestön ent. puheenjohtaja Herman Lindqvist, muiksi jäseniksi: insinööri B. Almgren, kauppaneuvos C. Dillner, johtaja J. F. Hammar, prof. E. Heckscher, insinööri Alarik Hult, sihteeri Edward Johanson, luottamusmiehen J. O. Johanson, valtiopäivämies O. W. Löfgren, isännöitsijä Chr. Storchmann sekä valtiopäivämies tri E. Wigfors.

YHDYSVALTAIN ASUNTO-TILASTOJA

Chicago, (F.P.) — Sitte vupden 1916 on perheiden lukumäärä tässä maassa lisääntynyt 2,026,000, kun taas asuntojen lukumäärä on lisääntynyt ainoastaan 673,000, ilmenee Stone & Websterin julkaisemasta insinööri- ja urakoitsijaliikkeiden julkaisusta.